

РЕЦЕНЗІЯ
НА ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
«ВИКЛИКИ ТА ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІКИ
В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ» (АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ)¹

Дорошенко Л. М.,
доктор юридичних наук, доцент,
доцент кафедри економічного права та економічного судочинства
Навчального національного університету імені Тараса Шевченка
ORCID ID: 0000-0001-9748-6358

Актуальність теми збірника «Виклики та правове забезпечення економіки в умовах цифровізації» (англійською мовою) не викликає сумнівів, виходячи з наступного. У сучасному світі цифровізація стає невід'ємною частиною економічного розвитку. Впровадження цифрових технологій змінює традиційні моделі ведення бізнесу, структуру ринків та спосіб взаємодії між суб'єктами економічних відносин. У цьому контексті тема правового забезпечення економіки в умовах цифровізації набуває особливої актуальності з кількох причин.

По-перше, цифровізація економіки сприяє підвищенню ефективності виробництва та надання послуг. Застосування цифрових технологій дозволяє автоматизувати процеси, зменшити витрати, прискорити обмін інформацією та поліпшити якість продукції. Проте, одночасно з цим, виникає потреба у забезпеченні правової регуляції нових економічних відносин, які виникають у цифровому середовищі.

По-друге, цифровізація сприяє глобалізації ринків та розширенню можливостей для міжнародного співробітництва. Проте, такі зміни супроводжуються новими викликами, зокрема, у сфері захисту інтелектуальної власності, кібербезпеки, захисту персональних даних та споживачів. Відповідно, виникає необхідність у розробці та впровадженні ефективних правових механізмів для регулювання цих аспектів.

По-третє, розвиток цифрових платформ та фінансових технологій створює нові можливості для фінансування бізнесу та управління фінансовими ресурсами. З'являються нові форми економічної діяльності, такі як криптовалюти, краудфандинг, смарт-контракти, що потребують спеціального правового регулювання для забезпечення їх прозорості, надійності та захисту учасників економічних відносин.

Необхідність правового забезпечення економічних відносин з урахуванням цифровізації обумовлюється наступними факторами:

1. Гарантування прав та обов'язків суб'єктів економічних відносин. Правове забезпечення має створити чіткі правила гри для всіх учасників ринку, забезпечити захист їхніх прав та інтересів, а також визначити відповідальність за порушення встановлених норм.

2. Захист даних та приватності. У цифрову епоху обсяг персональних та комерційних даних значно зріс, що вимагає надійних правових механізмів для їхнього захисту та запобігання неправомірному використанню.

3. Стимулювання інновацій та розвитку технологій. Ефективна правова база сприяє розвитку нових технологій та інновацій, забезпечуючи сприятливі умови для інвестування та впровадження цифрових рішень у різні сектори економіки.

4. Міжнародна гармонізація правового регулювання. З огляду на глобальний характер цифровізації, важливо забезпечити узгодженість національних правових систем з міжнародними стандартами та практиками, що сприятиме ефективній взаємодії на глобальних ринках.

Слід вказати про наявність широкого діапазону наукових розробок в сфері економіки щодо ролі та взаємозв'язку економіки та цифровізації, цифрової економіки, разом з цим такий аспект як правове забезпечення економіки в умовах цифровізації є наразі недостатньо дослідженим і своєчасним. При цьому потреба у правовому регулюванні економічних процесів, які здійснюються з допомогою електронних технологій зростає.

¹ Виклики та правове забезпечення економіки в умовах цифровізації : збірник наукових праць. – Київ : Видавництво Ліра-К, 2024. – 128 с. – англ. мовою

Актуальність збірника наукових праць зумовлена наявністю нових поглядів на роль і значення правового забезпечення відносин, що складаються в сфері цифрової економіки.

Збірник є багатограним за своїм змістом. В ньому висвітлюються питання правового регулювання розвитку штучного інтелекту, захисту персональних даних, правового регулювання трудових відносин в умовах цифровізації, цифровізації екологічних відносин та її вплив на суб'єктів підприємництва, правової основи функціонування державного аграрного реєстру, ролі цифровізації для здійснення правосуддя, електронних доказів, правовим аспектам вільного руху капіталу та ін.

Наукова оригінальність даного збірника виявляється у тому, що його автори досліджуючи різні аспекти цифровізації економіки надали пропозиції щодо вдосконалення правового забезпечення економічних правовідносин з урахуванням цифрових трансформацій, які запроваджені вже сьогодні. Також значний інтерес представляють висновки науковців щодо основних загроз цифровізації для економіки, суб'єктів підприємництва.

Збірник характеризується концептуальною цілісністю, багатогранністю і глибиною проникнення у суть питання, має як теоретичне, так і практичне значення.

Дана наукова робота рекомендується до опублікування, оскільки становить значний інтерес та буде корисною для науковців, студентів та аспірантів, викладачів юридичних спеціальностей, практиків, широкого загалу громадськості, усіх, хто цікавиться даною проблематикою.